

ТЕКСТ СТАНДАРДА

Дефиниција наставника:

Наставник је личност опредељена за наставнички позив, овлашћена и одговорна да остварује циљеве образовања и васпитања, задатке и садржаје прописане законом.

КОМПЕТЕНЦИЈА I

Наставник познаје и разуме опште принципе и циљеве система образовања и васпитања, а посебно из предметне области која му је поверена, способен је да их остварује у настави и доприноси њиховом развоју.

Опис компетенције:

Наставник:

1. Познаје систем образовања и васпитања, разуме своју улогу у њему и критички доприноси његовом унапређивању;
2. Познаје и разуме стандард за професију наставника и у складу са њим реализује свој професионални рад у установи;
3. Познаје прописе из области образовања и васпитања и у складу са њима остварује своја права и дужности на радном месту;
4. Познаје наставни план разреда и програм предмета који предаје, као и његову корелацију са предметима разреда, односно образовног профила – смера;
5. Разуме повезаност циљева, задатака, исхода, садржаја, метода и облика рада и стручно врши одабир истих према развојним могућностима ученика и условима рада;
6. Зна права и одговорности који се налазе у Конвенцији УН о дечијим правима и своју праксу заснива на уважавању тих концепата;
7. Разуме и уме да примени у образовном контексту принципе равноправности, друштвене правде и борбе против дискриминације;
8. Разуме значај примене нових информационих технологија ради иновирања, обогаћивања и унапређивања наставног рада;
9. Зна и примењује правила лепог понашања и професионалног одевања и у складу са њима поступа;
10. Познаје и примењује граматику и правопис српског или другог језика на ком изводи наставу, ради на богаћењу своје језичке културе, као и на усменом и писменом изражавању ученика.

КОМПЕТЕНЦИЈА II

Наставник поседује знања, вештине, вредносне ставове и способности да анализира постојеће ресурсе, планира активности и ствара услове за реализацију наставе.

Опис компетенције:

Наставник:

1. Својим вредносним ставовима и целокупним ангажовањем учествује у планирању активности које доприносе унапређивању квалитета рада школе;
2. Побољшава и развија сарадњу између школе и установа које обезбеђују услове за стицање функционалног/практичног знања ученика;
3. Комуницира са породицом, информише и нуди идеје за стварање стимулативног окружења, које подстиче развој личности ученика и практиковање здравих животних стилова;
4. Уме да планира и програмира образовно-васпитни рад у свом стручном већу, школи, на нивоу подружнице или округа, примењујући хоризонталну и вертикалну корелацију;
5. Уме да израђује глобални и оперативни план рада за свој предмет, као и непосредне припреме за реализацију наставног часа;
6. Уме да планира, утврђује, уједначава и унапређује критеријуме оцењивања и израђује инструменте за праћење рада и напредовања ученика;
7. Креира једнаке могућности за сваког ученика, без обзира на пол, расу, националност, веру, језик, културу, социо-економски статус, године, сметње у развоју или инвалидност;
8. При планирању различитих облика наставе користи стечена знања и вештине за усклађивање садржаја са предзнањима, потребама и особеностима ученика, школе и средине;
9. Бира технологије које су узрасно прилагођене ученицима ради усвајања и развијања неопходних вештина;
10. Ствара активно, безбедно и здраво окружење, којим подржава истраживање, учење, самосталност код ученика, развијање социјалне културе, свести о важности сопственог здравља и очувања животне средине;
11. Личним примером испољава доследност, поштење, искреност, поузданост, предвидљивост, отвореност и спремност за различите социјалне контакте, размену идеја и података.

КОМПЕТЕНЦИЈА III

Наставник поседује знања, вештине, вредносне ставове и способности да реализује наставни процес.

Опис компетенције:

Наставник:

1. Остварује образовне, васпитне, естетичке/естетске и функционалне наставне циљеве у складу са програмом за одређени разред;
2. Разуме и користи адекватну наставно-научну методологију и резултате актуелних и верификованих истраживања о образовању и васпитању;
3. Разуме и користи информационе технологије у планирању, реализацији, вредновању и иновирању наставног рада;
4. Прилагођава методе и облике рада, преузимајући одговорност за учење и напредак сваког ученика;
5. Повезује градиво са претходним знањима и искуствима;
6. Примењује различите облике наставе и стилове учења у свакодневном раду са ученицима;
7. Користи разноврсне и доступне ресурсе ради повећања очигледности, динамичности наставе, бољег разумевања наставних садржаја и лакшег стицања знања, вештина и вредносних ставова;
8. Користи процес оцењивања као фактор мотивисања ученика за учење;
9. Усмерава ученике и подучава их како да аргументују своје ставове и процењују ставове, понашање и рад других;
10. Развија демократске вредности, укључујући сваког ученика у процес доношења одлука које се односе на правила, планове и активности, ствара атмосферу одлучивања у којој сви учествују;
11. Развија код ученика толеранцију, разумевање, прихватање и уважавање различитости;
12. Уважава ставове и мишљења ученика, подстиче интерактивно учење и критички однос према изворима знања;
13. Подржава развој самопоштовања и самопоуздања код ученика и подстиче их на већа залагања;
14. Познаје психофизичке и развојне карактеристике узраста ученика и усклађује свој рад и захтеве у складу са њима, прихвата ученика као особу у развоју;
15. Подстиче вршњачку интеракцију због изградње међусобног разумевања, узајамне подршке и осећања припадности у одељењској заједници и настави;
16. Способан је да решава ситуације из педагошке праксе самостално и у сарадњи са релевантним стручним службама и родитељима, приступајући проблемима на креативан и конструктиван начин.

КОМПЕТЕНЦИЈА IV

Наставник поседује знања, вештине, вредносне ставове и способности да прати, мери, вреднује и анализира постигнућа ученика и предузима мере у циљу побољшања резултата рада ученика и наставног процеса.

Опис компетенције:

Наставник:

1. Континуирано промишља, процењује, анализира и евалуира сопствену праксу, тражи повратне информације о свом раду и уноси промене у свој рад;
2. Са колегама, стручном службом, директором, институцијама и свим учесницима образовно-васпитног процеса размењује искустава од значаја за праћење и вредновање напредовања ученика ради уједначавања критеријума праћења и вредновања;
3. Разуме и вреднује *постигнућа ученика* — у функцији подршке напредовању ученика и унапређивања образовно-васпитног рада;
4. Помаже родитељима да дођу до информација, ресурса или служби које су им потребне за побољшање ученичког учења и развоја;
5. Разуме значај информационих технологија и користи их у праћењу, мерењу и вредновању наставног рада;
6. Израђује инструменте за праћење рада и напредовања ученика;
7. У раду са ученицима поштује и примењује принципе оцењивања: објективност, јавност, континуираност и свестраност.

КОМПЕТЕНЦИЈА V

Наставник се континуирано професионално усавршава и развија своја знања, вештине, вредносне ставове и способности.

Опис компетенције:

Наставник:

1. Свестан је значаја доживотног учења, континуирано се професионално усавршава и унапређује свој рад;
2. Прати актуелна дешавања и иновације у образовању;
3. Развија адекватне и кохерентне личне стратегије доживотног учења и усавршавања у области предмета, наставничке струке, образовне и информационе технологије, инклузије итд.;
4. Размењује искуства са колегама ради стицања знања, унапређивања и иновирања сопственог рада;
5. Унапређује, иновира и презентује наставне програме у школи и ван ње, користећи знања стечена стручним усавршавањем.